აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

დამატებითი (minor) პროგრამა

რუსული ენა და ლიტერატურა

1. პროგრამის სტრუქტურა

№	კურსი	სკ	ლ./პრ./ს/ლაბ.	კრედი-ტთა რაოდენობა	სემესტრები					
					III	IV	V	VI	VII	VIII
1	რუსული ენა 1	4	0.4.0.0	5	5					
2	რუსული ენა 2	4	0.4.0.0	5		5				
3	რუსული ენა 3	3	0.3.0.0	5			5			
4	რუსული ენა 4	3	0.3.0.0	5				5		
5	რუსული ენა 5	3	0.3.0.0	5					5	
6	რუსული ენა 6	3	0.3.0.0	5						5
7	ძველი და მე-18 ს. რუსული ლიტერატურის ისტორია 1	2	1.1.0.0	5	5					
8	მე-19 ს. I ნახ. რუსული ლიტერატურის ისტორია 2	2	1.1.0.0	5		5				
9	მე-19 ს. II ნახ. რუსული ლიტერატურის ისტორია 3	2	1.1.0.0	5			5			
10	20ს. რუსული ლიტერატურის ისტორია 4	2	1.1.0.0	5				5		
11	რუსული ენის ლექსიკოლოგია	3	2.1.0.0	5					5	
	არჩევითი საგნები									
1	პოლონური ენა	3	2.1.0.0	5						5
2	ქართულ-რუსული ენების შედარებითი გრამატიკა	3	2.1.0.0	5						5
სულ				60	10	10	10	10	10	10

გამოყენებულ შემოკლებათა განმარტება: სკ - საათი კვირაში; ლ/პ/ს/ლაბ. - ლექცია/პრაქტიკული/სემინარი/ლაბორატორიული.

2. პროგრამით გათვალისწინებული კურსების მოკლე ანოტაცია

კურსის კოდი: HSB0750

კურსის დასახელება: რუსული ენა 1 (5კრედიტი).

კურსი მოიცავს რუსული ენის სხვადასხვა ასპექტს _ რუსული ზეპირი და წერითი მეტყველების განვითარებას და სრულყოფას. კურსში შესწავლილი იქნება: რუსული ენის ძირითადი ორთოგრაფიული ნორმები და მოხდება წერის დროს მათი სწორად გამოყენების უნარ-ჩვევების გამომუშავება; მოხდება რუსულ ენაზე მარტივი ტექსტების კითხვის, თარგმნის, გაგების, ანალიზის, გადმოცემის უნარის განვითარება.

კურსის კოდი: HSB0760

კურსის დასახელება: რუსული ენა 2 (5 კრედიტი).

კურსი მოიცავს რუსული ენის სხვადასხვა ასპექტის განვითარებას. კურსში შესწავლილი იქნება: რუსული ენის ძირითადი ორთოეპიული ნორმები და ზეპირი მეტყველების დროს მათი სწორად გამოყენება; მოხდება ორთოგრაფიისა და ორთოეპიის სფეროში არსებული ცოდნის კორექტირება, გაღრმავება და აქტივიზაცია; რუსულ ენაზე მარტივი ტექსტების კითხვის, თარგმნის, გაგების, ანალიზის, გადმოცემის უნარის განვითარება.

კურსის შესწავლის წინაპირობაა კურსი რუსული ენა 1

კურსის კოდი: HSB0770

კურსის დასახელება: რუსული ენა 3 (5 კრედიტი).

კურსი მოიცავს ენის სამი ასპექტის __ პრაქტიკული გრამატიკა, მეტყველების განვითარება, ინტენსიური კითხვა _ კომპლექსურ სწავლებას; გრამატიკული მასალა: კომუნიკაციური ერთეულების მორფოლოგიური და ლექსიკური გამოხატვა; სიტყვათწარმოების წესები, მოსმენილი მასალის აღქმა და ანალიზი, საუბრის დიალოგური და მონოლოგური ფორმით წარმართვა, კითხვითი ტიპის დავალებების შესრულება. სააუდიტორიო, კლასგარეშე და ინდივიდუალური შეთავსებითი ხასიათის მუშაობა, აუდიო-ვიდეო მასალების გამოყენებით.

კურსის შესწავლის წინაპირობაა კურსი რუსული ენა 2

კურსის კოდი: HSB0780

კურსის დასახელება: რუსული ენა 4 (5 კრედიტი).

კურსი მოიცავს ენის სამი ასპექტის _ პრაქტიკული გრამატიკა, მეტყველების განვითარება, ინტენსიური კითხვა _ კომპლექსურ სწავლებას; გრამატიკული მასალა: კომუნიკაციური ერთეულების მორფოლოგიური და ლექსიკური გამოხატვა; სიტყვათწარმოების წესები, საყოველთაოდ მიღებული წერილობითი ნორმები, მოსმენილი მასალის აღქმა და ანალიზი, საუბრის დიალოგური და მონოლოგური ფორმით წარმართვა, კითხვითი ტიპის დავალებების შესრულება. სააუდიტორიო, კლასგარეშე და ინდივიდუალური შეთავსებითი ხასიათის მუშაობა, აუდიო-ვიდეო მასალების, უახლესი სახელმძღვანელოების გამოყენება.

კურსის შესწავლის წინაპირობაა კურსი რუსული ენა 3

კურსის კოდი: HSB0790

კურსის დასახელება: რუსული ენა 5 (5 კრედიტი).

კურსი მოიცავს ენის შემდეგ ასპექტების: პრაქტიკული გრამატიკა, მეტყველების განვითარება, ანალიზური კითხვა.

კურსი ითვალისწინებს: კომუნიკაციური გრამატიკის საფუძვლების, კომუნიკაციური ერთეულების მორფოლოგიური და ლექსიკური გამოხატვის ტიპების გაცნობას, მოსმენილი მასალის ანალიზს,

საუბრის დიალოგური ფორმით წარმართვას, კითხვითი ტიპის დავალებების შესრულებას, მაღალი დონის ადაპტირებული ტექსტის გაგებასა და მის პერიფრაზირებას, თხრობის უნარ-ჩვევების განვითარება, მხატვრული ტექსტის კითხვასა და ინტერპრეტაციაში - XIX - XX საუკუნეებისს ცნობილი რუსი მწერლების ნაწარმოებების ტექსტების კომენტირებულ კითხვას, მათი ესთეტიკურ-შემეცნებითი ინფორმაციის სიღრმისეულ და ადეკვატურ გაგებას, ენის ექსპრესიული საშუალებისა და სტილისტური ხერხების თეორიულ ცოდნას.

კურსის შესწავლის წინაპირობაა კურსი რუსული ენა 4

კურსის კოდი: HSB0800

კურსის დასახელება: რუსული ენა 6 (5 კრედიტი).

კურსი მოიცავს პრაქტიკული გრამატიკის, ანალიზური კითხვის, პრესის ენის შესწავლას.

კომუნიკაციური გრამატიკის საფუძვლები: კომუნიკაციური გრამატიკის საფუძვლები: კომუნიკაციური ერთეულების მორფოლოგიური და ლექსიკური გამოხატვა; დამოკიდებული წინადადებების ტიპების შექმნა. საგაზეთო სტატიების წაკითხვა ორიგინალში და მათი ინტერპრეტაცია რუსულიდან ქართულად და პირიქით.

მხატვრული ტექსტის კითხვაში XIX - XX საუკუნეებისს ცნობილი რუსი მწერლების ნაწარმოებების ტექსტების კომენტირებულ კითხვას, მათი ესთეტიკურ-შემეცნებითი ინფორმაციის სიღრმისეულ და ადეკვატურ გაგებას, ენის ექსპრესიული საშუალებისა და სტილისტური ხერხების თეორიულ ცოდნას.

კურსის შესწავლის წინაპირობაა კურსი რუსული ენა 5

კურსის კოდი: HSB0810

კურსის დასახელება: რუსული ენის ლექსიკოლოგია (5 კრედიტი).

კურსის მიზანია მიაწოდოს სტუდენტებს ყველა საჭირო ინფორმაცია რუსული ენის ლექსიკოლოგიის შესახებ. კურსში განიხილება ლექსიკური სისტემის თავისებურებები, ლექსიკური ერთეულების პარადიგმატიკული კავშირები; ლექსიკის ძირითადი შემადგენლობა, ლექსიკური ერთეულების კლასიფიკაციები სხვადასხვა ასპექტით: წარმოშობის, აქტიურობა/პასიურობის, ტერიტორიულად შეზღუდულობის მიხედვით და ა.შ. განიხილება სიტყვის სინონიმური, ომონიმური, ანონიმური კავშირები და მოხდება ყველა თეორიული ცნების პრაქტიკული გამოყენების უნარ-ჩვევათა გამომუშავება.

კურსის კოდი: HSB0820

კურსის დასახელება: რუსული ლიტერატურის ისტორია 1 (5 კრედიტი).

ძველი რუსული ლიტერატურის ისტორია თავისი სპეციფიკური ნიშნებით განსხვავდება მე-18, მე-19, მე-20 საუკენების ლიტერატურებისაგან. იგი მოიცავს შვიდი საუკუნის პერიოდის ლიტერატურულ ძეგლებს (11 - 17 სს.), რომლებიც ძირითადად საეკლესიო ხასიათისაა.აგრეთვე ხვდება საერო ხასიათის ნაწარმოებების, პუბლიცისტიკის, „ცხოვრებანის" და ისტორიული ჟანრების ევოლუცია, საყოფაცხოვრებო მოთხრობები, სატირა, ვირში, დრამა. კურსის უკეთ ათვისებისათვის საჭიროა ზოგიერთი საკითხის გაშუქება კულტურის (მუსიკის, მხატვრობის) კონტექსტში.

XVIII საუკუნის რუსული ლიტერატურის კურსი მიზნათ ისახავს გააცნოს სტუდენტებს ამ პერიოდის სპეციფიკა: კავშირი წინა პერიოდის ლიტერატურასთან, კავშირი ფოლკლორთან, რუსული ლუტერეტურის პირველ მხატვრულ მიმართულებათა და ჟანრების წარმოქმნა, სალიტერატურო ენის მნიშვნელოვანი განვითარება,ეროვნული თეატრის ჩამოყალიბება. კურსი იკითხება ქართულ ენაზე.

კურსის კოდი: HSB0830

კურსის დასახელება: რუსული ლიტერატურის ისტორია 2 (5 კრედიტი).

მე-19 საუკუნის I ნახევარის რუსული ლიტერატურის ისტორიის კორიფეების - ა.გრიბოედოვის, ა.პუშკინის,მ.ლერმონტოვის და ნ.გოგოლის შემოქმედების შესწავლა მოხდება კულტურის კონტექსტში(მუსიკა,მხატვრობა,თარგმანი). განსაკუთრებით ყურადღების ცენტრში იქნება ის მხატვრული ტექსტები, რომლებიც ასახავს საქართველოს (მუსიკას, ხალხის ყოფაცხოვრებას, კულტურას). ა. გრიბოედოვის შემოქმედებიდან: "ვაი ჭკუისაგან"; ა.პუშკინის შემოქმედებიდან:პოემები (2-3), „ევგენი ონეგინი"(რომანი ლექსად),ტრაგედია „ბორის გოდუნოვი", პროზა - „ბელკინის მოთხრობები", „პიკის ქალი", "კაპიტანის ქალიშვილი"; მ.ლერმონტოვი: პოემები „მწირი", "დემონი", რომანი „ჩვენი დროების გმირი"; ნ.გოგოლი: მოთხრობების კრებული „მირგოროდი", „პეტერბურგული მოთხრობები", კომერდია „რევიზორი", კომედია „რევიზორი", პოემა „მკვდარი სულები".

კურსის შესწავლის წინაპირობაა კურსი რუსული ლიტერატურის ისტორია1

კურსის კოდი: HSB0840

კურსის დასახელება: რუსული ლიტერატურის ისტორია 3 (5 კრედიტი).

XIX საუკუნის (II ნახევრის) რუსული ლიტერატურის ისტორია - ერთ-ერთი ძირითადი კურსია სტუდენტთა ფილოლოგიური მომზადების პროცესში. მასში განიხილება XIX საუკუნის II ნახევრის ლიტერატურული პროცესი, რუსი მწერლების: გერცენის, ტურგენევის, გონჩაროვის, სალტიკოვ-შჩედრინის, ოსტროვსკის, ტოლსტოის, დოსტოევსკის, ჩეხოვის შემოქმედება. კურსი აიგება მიმოხილვითი და მონოგრაფიული ლექციების მონაცვლეობა-შერწყმის საფუძველზე,

ლიტერატურული პროცესი წარმოდგენილია ისტორიულ ფონზე. განიხილება მხატვრული ნაწარმოებების ჟანრული თავისებურებები, სტილი.

გათვალისწინებულია კავშირი რუსული ლიტერატურის სხვადასხვა პერიოდებთან, ლიტერატურის თეორიისა და საზღვარგარეთული ლიტერატურის კურსებთან.

კურსის შესწავლის წინაპირობაა კურსი რუსული ლიტერატურის ისტორია2

კურსის კოდი: HSB0850

კურსის დასახელება: რუსული ლიტერატურის ისტორია 4 (5 კრედიტი).

კურსი რუსული ლიტერატურის XIX - XX სს. მიჯნის ისტორია იძლევა წარმოდგენას რუსული ლიტერატურის სხვადასხვა მიმართულების, ავტორთა შემოქმედებითი ძიებების, იდეოლოგიური პარადიგმის შეცვლის შესახებ (მ.გორკი, ლ.ანდრეევი, ი.ბუნინი, ა.კუპრინი, ა.ბლოკი, ბ.ბრუსოვი, ა.ახმატოვა). გათვალისწინებულია XIX საუკუნის რუსული ლიტერატურის ტრადიციები. სტუდენტებს ეძლევათ წარმოდგენა „ვერცხლის საუკუნეზე". ყურადღება გამახვილებულია მოდერნისტულ მიმდინარეობებზე და კრიტიკული რეალიზმის წარმომადგენელთა შემოქმედებაზე. კურსში აგრეთვე განხილული იქნება თანამედროვე ლიტერატურაში მიმდინარე პროცესები. კონკრეტული მაგალითების მოხმობის მეშვეობით წარმოჩენილი იქნება თანამედროვე პროცესების მიმართება მრავალსაუკუნოვან რუსულ ლიტერატურის ტრადიციებთან.

კურსის შესწავლის წინაპირობაა კურსი რუსული ლიტერატურის ისტორია3

არჩევითი კურსები

კურსის კოდი: HSB0860

კურსის დასახელება: პოლონური ენა (5კრედიტი).

რუსული ენისა და ლიტერატურის სპეციალობის სტუდენტის პროფესიული დაოსტატების პროცესი მიზნად ისახავს მეორე სლავური ენის - პოლონურის ლინგვისტური, კომუნიკაციური და ლინგვოქვეყნათმცოდნეობითი კომპეტენციების გაღრმავებას. ზეპირი და წერითი მეტყველების

პრაქტიკული კურსის დასრულების შემდეგ სტუდენტი უნდა ფლობდეს ენის ცოდნისა და უნარ-ჩვევათა ისეთ მოცულობასა და დონეს, რომელიც მას შესაძლებლობას მისცემს ნორმატულად, გამართულად და ფუნქციურად ადეკვატურად გამოიყენოს სამეტყველო აქტივობის ყველა სახეობა. მან უნდა შეიქმნას საფუძველი პოლონური ენის ცოდნის შემდგომი (მაგისტრატურა), პროფესიონალურად ორიენტირებული სრულყოფისათვის.

კურსის კოდი: HSB0870

კურსის დასახელება: ქართულ-რუსული ენების შედარებითი გრამატიკა (5 კრედიტი).

რუსული ენისა და ლიტერატურის სპეციფიკა განსაზღვრავს შეპირისპირებითი გრამატიკის კურსის შესწავლის აუცილებლობას, მის შინაარსს, მიზნებსა და ამოცანებს. მოცემული დისციპლინა მიზნად ისახავს სტუდენტისათვის მშობლიური და რუსული ენების სტრუქტურისა და ფუნქციური თავისებურებების შეპირისპირების უნარ-ჩვევების გამომუშავებას, რუსული ენის სპეციფიკის გააზრებას ქართულთან მისი შედარების საფუძველზე.

კურსის სწავლებისას განიხილება შემდეგი საკითხები: კონტრასტივიკის განვითარების ისტორია, ენათა ტიპოლოგიური შესწავლა, შეპირისპირებითი მორფოლოგია, მეტყველების ნაწილები რუსულ და ქართულ ენებში, უნივერსალები და სპეციფიკა.